

consonantisch anfangenden Casusendungen P. 6,3,128. Vop. 3,135.

विश्वराधस् adj. *allgewährend* AV. 7,17,2.

विश्वरुचि m. N. pr. eines göttlichen Wesens MBh. 7,2418. eines Dānava KATHĀS. 47,25.

विश्वरुची f. N. einer der 7 Zungen des Feuers MUND. Up. 1,2,4 (ed. Pol., विश्वरूपी in der Bibl. ind.). MAHIDH. zu VS. 17,79.

1. विश्वरूप n. *allerlei Gestalten*: कुरुते धर्मसिद्ध्यर्थं विश्वरूपं पुनः पुनः M. 7,10. °प्रदर्शक PĀNĪKAR. 4,1,30. WEBER, RĪMAT. Up. 362.

2. विश्वरूप 1) adj. (f. विश्वरूपा und विश्वरूपी) a) *alle Farben zeigend, vielfarbig, bunt*: ऋग्वे. RV. 1,162,2. KĀTH. 13,1. धेनु RV. 3,1,7. 1,164,9. 4,33,8. AV. 9,5,10. KAUC. 62. Daher auch ohne nähere Bestimmung f. *eine bunte Kuh* RV. 1,161,6. VS. 3,22. इडा TBR. 1,2,1,21. 4,2,1. 7,6,7. pl. *das Gespann des Brhaspati* NAIGH. 1,15. Stier RV. 3,56,3. Rosse 10,70,2. निष्क 2,33,10. Wagen des Savitar 1,35,4. 10,85,20. — 3,38,4. TS. 4,3,11,5. AV. 4,14,9. 6,59,3. 9,1,2. 5. ÇAT. Br. 1,6,2,5. Kleid VS. 11,40. ÇAT. Br. 14,2,1,8. Himmel und Erde VS. 9,19. Feuer 13,41. Thore 29,5. — MAITREJ. 6,8. — b) *vielfarbig, mannichfaltig, verschiedenartig, allerlei*: घोषधीः RV. 5,83,5. 10,88,10. AV. 4,15,2. वाज RV. 10,67,10. पशवः 8,89,11. क्रिमयः AV. 5,23,5. इन्द्र TS. 3,3,10,2 (विषुवत् v. l. der VS.). VS. 16,25. वाच् LĀTJ. 4,1,5. MBh. 3,1684. Speise ÇAT. Br. 11,2,8. पशुसू. 14,5,2,4. *formenreich*: Tvashtar-Savitar RV. 10,10,5. 3,55,19. *in mancherlei Formen erscheinend*: Brhaspati 3,62,6. die Añgiras 10,78,5. — KHĀND. Up. 5,13,1. ÇVETĀÇV. Up. 1,4,9. TAITT. Up. 1,4,1. HARIV. 14114. BHĀG. P. 6,4,28. MĀRK. P. 23,42. विश्वे देवाश्च यत्तस्मिन्विश्वरूपस्ततः स्मृतः (शिवः) MBh. 7,9621. 13,589. Verz. d. Oxf. H. 52,a,8. — 2) m. a) Bez. *best. Kometen* VARĀH. BRH. S. 11,23. — b) ein N. Vishṇu's (Kṛshṇa's) TAIK. 1,1,29. H. 215. HALĀJ. 1,21. Verz. d. Oxf. H. 183,b, No. 418. 190,b,11. 9,b,11. 37,a, No. 89. — c) N. pr. α) eines Sohnes des Tvashtar, welchem Indra die drei Köpfe abschlägt, TS. 2,5,1,1. 6,3,2,4. ÇAT. Br. 1,6,2,1. 2,2,5,5,2. 12,7,1,1. RV. 2,11,19. 10,8,9. AIT. Br. 7,28. Ind. St. 3,439. 464. MBh. 12,13208. fgg. VP. 121. BUĀG. P. 5,7,1. 6,6,42. 7,25. 34. fgg. Schüler der AÇVIN ÇAT. Br. 14,5,5,22. 7,2,28. — β) eines Asura MBh. 2,366. HARIV. 12697. — γ) verschiedener Männer, insbes. Gelehrter MED. Anh. 4. Verz. d. B. H. No. 802. Verz. d. Oxf. H. 181,a,28. 162,b,25. 188,a,28. 227,13. 253,a,15. 257,b,14. 356,a,26. HALL in der Einl. zu VĀSAYAD. 12. COLEBR. Misc. Ess. II, 454. WILSON, Sel. Works 1,154. KULL. zu M. 2,189. 4,215. 5,68. विश्वरूपाचार्य Verz. d. B. H. No. 616. 1043. Verz. d. Oxf. H. 236,a,4. 270,b,13. HALL 110. 227. निबन्धं च विश्वरूपकृतम् Verz. d. B. H. No. 1170. °निबन्ध 468 (b, 161). Verz. d. Oxf. H. 279,a,51. fg. — 3) f. स्त्री Bez. gewisser Verse (z. B. RV. 5,81,2) AIT. Br. 1,29. SHAPV. Br. 1,4. LĀTJ. 1,8,5. 13. 16. — 4) f. ई N. einer der 7 Zungen des Feuers MUND. Up. 1,2,4.

विश्वरूपक n. *eine schwarze Art Aloeholz* RĪGĀN. im ÇKDR. AUSH. 16.

विश्वरूपतीर्थ 1) n. N. pr. eines heiligen Badeplatzes Verz. d. Oxf. H. 67,a,29. — 2) N. pr. und ehrender Bein. eines Gelehrten HALL 200. Verz. d. B. H. No. 648.

विश्वरूपवत् adj. *in allerlei Formen erscheinend* R. 7,23,4,28.

VI. Theil.

विश्वरूपिन् 1) adj. dass. HARIV. 9547. MĀRK. P. 42,2. — 2) f. रूपिणी N. pr. einer Gottheit Verz. d. Oxf. H. 19,b,3.

विश्वरेतस् m. (sic) *der Same des Alls*, Bez. Brahman's TAIK. 1,1,26. H. 212. Vishṇu's PĀNĪKAR. 4,3,38 (S. 230).

विश्वरोचन m. *Colocasia antiquorum* Schott. TAIK. 2,4,32.

विश्वलोचन n. = विश्वप्रकाश Verz. d. Oxf. H. 135,b, No. 255. °कार 185,b,41. fg.

विश्वलोप m. TS. 3,3,8,2. — Vgl. वैश्वलोप.

विश्ववद् m. wohl = Viçpered Verz. d. Oxf. H. 33,b,3. WEBER, Lit. 144.

विश्ववर्नि adj. *allgewährend*: Soma TS. 2,4,5,2.

विश्ववत् adj. *das Wort* विश्व *enthaltend* ÇAT. Br. 7,5,2,12.

विश्ववयस् m. N. pr. eines Mannes बम्बोविश्ववयसौ TS. 6,6,8,4. व-म्बावि° KĀTH. 29,7. लम्बावि° gaṇa वनस्पत्यादि zu P. 6,2,140.

विश्ववत्, °वाक् adj. nom. °वाङ्, acc. °वाक्म्, instr. विश्वोक्ता, f. विश्वोक्ती P. 6,4,132, Schol. Vop. 3,102.

विश्ववाच् f. *Allrede*, Beiw. des Mahāpurusha HARIV. 14118.

विश्ववाजिन् scheinbar HARIV. 11253, wo aber mit der neueren Ausg. दृश्य वा° zu lesen ist.

विश्ववार 1) adj. (f. स्त्री) *alles Werthe —, alle Schätze enthaltend, — gebend* u. s. w.: रूपि RV. 1,48,13. 3,36,10. रूपिण 6,5,1. दीधिति 3,4,3. धृताची 5,28,1. नियुतः 6,22,11. 7,91,6. शाला AV. 9,3,1. 2. Agni, Ushas, Indra und Andere RV. 1,30,10. 113,19. 3,17,1. 7,5,8. 10,4,70,1. 9,88,3. 97,26. 10,149,4. AV. 7,79,1. 12,3,11. VS. 7,14. 27,13. oxyt. ÇAT. Br. 1,5,2,2. — 2) f. स्त्री N. pr. einer Frau mit dem patron. Ātreji, Liedverfasserin von RV. 5,28.

विश्ववार्य adj. = विश्ववार RV. 8,19,11. 22,12.

विश्ववास m. *der Behälter von Allem* MBh. 6,2949 nach der Lesart der od. Bomb. विश्वावास ed. Calc.

विश्वविख्यात adj. *in der ganzen Welt bekannt*: °कीर्ति SARVADARÇANAS. 113,5.

विश्वविजयिन् adj. *Alles besiegend*: Kāma, Vishṇu PĀNĪKAR. 4,3,152.

1. विश्वविद् adj. *allkundig, allmerkend, allwissend*: वाच् RV. 1,164,10. क्विं विश्वविद्मूर्म् 3,19,1. 29,7. होतार 5,4,3. 10,91,3. Soma 9,27,3. 28,1. 97,56. TS. 5,6,8,6. ÇVETĀÇV. Up. 6,16. MBh. 1,7691. KUSUM. 48,6.

2. विश्वविद् adj. *allbesitzend*: Himmel und Erde RV. 6,70,6. समुद्र 9,86,29.

विश्वविद्म् adj. *allwissend* Verz. d. Oxf. H. 11,b,3 v. u.

विश्वविभावन n. *das Erschaffen des Alls* BHĀG. P. 4,8,20.

विश्वविश्रुत adj. *in der ganzen Welt berühmt* KATHĀS. 37,3.

विश्वविश्व adj. etwa *Alles im All seiend*, unter den Beinamen Vishṇu's PĀNĪKAR. 4,3,41.

विश्वविसारिन् adj. *sich überallhin verbreitend*: तेजस् Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 7,7, Cl. 23.

विश्ववत् m. *der Baum des Alls*, unter den Beinamen Vishṇu's PĀNĪKAR. 4,3,81.

विश्ववृत्ति f. *eine allgemeine Handlungsweise* KUSUM. 4,21. 8,15.

विश्ववेद m. N. pr. eines Lehrers Verz. d. B. H. No. 609.